

Constatând în fine că și în punct de vedere ritual s'au îndeplinit cele prescrise în §-lii 100 și 101 alineat primă din legea noastră organică implorând și de la acest loc înfrîurirea binefăcătoare a darului Duhului Sfânt asupra lucrărilor ce avem de efectuit, prin aceasta ședința Sinodului Eparhial al eparhiei Aradului, întrunit în sesiune extraordinară pentru alegerea de episcop o declar de deschisă.

Cuvântarea rostită de P. C. Sa D-l protosincol Ioan I. Papp, după ce i-sa comunicat votul sinodului.

*Prea C. Dle mandatar,
Venerabil Sinod!*

Acest vot al Veneratului Sinod, pe baza căruia Ven. presidiu mă declară ales de episcop pentru scaunul vacantei noastre episcopii, mi-a mișcat sufletul și mi-a electricat întreaga mea ființă în așa măsură, încât pentru moment nu îmi aflu cuvinte destule de potrivite pentru a da expresiune fidelă simțului meu de gratitudine și mulțămitei mele profunde pentru această înaltă distincțiune.

Am crescut și trăesc în credința propagată de st. noastră maică biserică, că în lume toate se întimplă cu voia celui prea înalt, și alegerea mea de astăzi nu numai pe mine dar trebuie să întărească și pe alții tot mai mult în această credință a Bisericii lui Cristos. De aceea înainte de toate către tine Părinte ceresc îmi ridic ochii minții și ai sufletului, și Te rog cu umilință: primesc mulțămitea mea ferbinte pentru-că prin Duhul Tău cel sfânt ai inspirat alegătorilor voința Ta preasfântă, ca la îndeplinirea scaunului episcopesc vacant să-și întoarcă privirea asupra mea; cu umilința robului mă închin atotputerniciei Tale cu rugarea mea evlavioasă: „Via împărăția Ta, fie voia Ta“.

Mulțămesc în rândul al doilea Veneratului Sinod pentru încrederea pusă în mine. Și acestei mulțămiri dau expresiune sinceră nu numai pentru-că prin această alegere mi-s'au recunoscut serviciile prestate sfintei noastre biserici în toate funcțiunile ocupate din încrederea reprezentanței clerului și poporului credincios din eparhie, dar mi-s'a dat totodată și cea mai mare răsplătă la care poate aspira un funcționar bisericesc, și această împregiurare are să servească de cel mai bun stimul pentru toți aceia, cari chemați sunt acum și chemați vor fi după timp a se dedica cu abnegațiune serviciilor mai înalte bisericesci.

Când însă dau expresiune profunde mele mulțămiri pentru acest vot de deosebită încredere, tot-odată chemat mă simt a declara: că primesc cu toată rezoluțiunea alegerea și mă supun cu toată resignațiunea votului Veneratului Sinod, făcând într'una acea promisiune solemnă,

că dacă aceasta alegere va întâmpina aprobarea din partea Preasfințitului Sinod episcopesc și din partea Preainaltului Tron al M. Sale Preagrațiosului nostru monarh, datorința mea va fi să conduc biserica în spiritul evangheliei lui Cristos, în al păcii și al dragostei creștine.

Nu vofu perde din vedere raportul ce există și trebuie să existe între biserică și stat, și astfel stărui-voiu ca clerul și poporul credincios din această eparhie, pururea credincios Tronului și Dinastiei, să rămână și în viitoriu neclătit în această credință tradițională și în supunerea sa omagială; stărui-voiu ca aceste două elemente constitutive ale bisericii să fie cu respect către legile Țării și către guvernul răspunzătoriu al Majestății Sale preagrațiosului nostru împărat și rege apostolic; stărui-voiu a cultiva în aceste două elemente simțul de iubire și alipire către iubita noastră patrie comună, nu altcum simțul de dragoste și buna înțelegere către conaționali și confesionali nostri, precum și către celelalte confesiuni, cu cari chemați suntem a promova ordinea morală și viața pacinică în biserică și stat.

În fine mă adresez Prea Cuvioșiei Tale D-le mandatar președinte, și mulțămindu-ți pentru conducerea înțeleaptă și deamă de chemarea unui mandatar mitropolitan, Te rog a fi interpretul fidel al sentimentului meu de reverință și devotațiune față cu înalt Preasfințitul Arhiepiscop și Metropolit al nostru.

Acesta fiind răspunsul meu la votul Veneratului Sinod, rog pe toți d-nii deputați și pe fiecare îndoosebi, să fie interpret fidel mulțămitei mele către clerul și poporul din a cărui încredințare v'ați validat acest drept electoral și să-mi păstrați și pe viitor această stimă și încredere.

Predică

la Duminica lăsatului de carne

„Cându-l vor vedea pe Fiul omenesc venind pe norii cerului cu putere mare și mărire“.

(Luca 21, 22).

Iubiților Creștini!

Astăzi am auzit în s. evanghelie de judecata cea mai de pe urmă, adică de judecata, care o va ținea Domnul nostru Isus Cristos la capătul lumii și după care va urma *vecinica fericire* a celor-ce s'au purtat bine, *vecinica osândă* a celor-ce s'au purtat rău.

Dară cum se vor împreună trupurile, cele-ce zac în morminte, cu sufletele și cum se vor înfățișa la judecata cea mai de pe urmă? La aceasta întrebare ne dă răspuns *credința noastră*, spunându-ne, că nemijlocit înainte de judecata cea mai de pe urmă va fi minunea învierii morților.

Iubiților creștini, spăimântătoare și înfiorătoare fi-va ziua județului mai de pe urmă! De aceea zi înfricoșată zice s. Ironim: „*De câte ori îmi aduc aminte de ziua și judecata cea mai de pe urmă, tot-de-una mă înfior; ori de mânc ori de beu ori de fac alta ce-va, tot-de-una aud sunetul trâmbiței, zicând: Sculați-vă, morților veniți la judecată!*”

Înfiorătoare a fost ziua, când cetatea cea mare a Ierusalimului s'a dărîmat de n'a rămas peatră pe peatră; dară mai înfiorătoare fi-va ziua, când lumea întregă se va dărîma, — înfiorătoare a fost ziua, când templul cel strălucit al lui Solomon s'a dat pradă focului, dară mai înfiorătoare fi-va ziua, când templul cel cu mult mai măreț al firii se va face prada focului; înfiorătoare a fost ziua, când sute de oameni amenințați de sabia vrăjmașului și chinuți de foame strigau și se vaitau, dară mai înfiorătoare fi-va ziua, când va fi apăsarea generală a tuturor popoarelor, când toate elementele se vor descărca, când pământul se va cutremura și furtune cumplite vor vijei, devastând întreg pământul.

Însă deși ziua aceasta este și va rămănea zi înfiorătoare pentru cei-ce cugetă la dînsa, totu-și nu este ea în faptă așa de înfiorătoare pentru toți. Numai cel păcătos, păcătosul necăit va tremura și se va teme de această zi înfricoșată. Toate evenimentele, cari se vor petrece în această zi mare, vor fi așa, că vor putea arunca munți de fior asupra păcătosului, dară dintrînsele sunt mai ales trei, cari vor fi foarte înfiorătoare pentru cel păcătos. Aceste trei evenimente vor fi: 1. *Învierca morților*, 2. *Descoperirea păcatelor*, și 3. *Hotărîrea osîndei vecinice*.

Deci în cuvîntarea mea de astăzi voi să vorbesc de aceste trei evenimente însemnate ale județului celui de pe urmă, nu cu scop, de a ne împlca inima cu nisce închipuiri deșerte, ci cu scop, de a încălzi credința cea recită și de a ne mai însufleți la fapte bune.

Până le voi arăta aceste, vă rog să fiți cu luare aminte!

I

Înfiorătoare va fi ziua judecării pentru cel păcătos; căci de tot înfiorătoare i-se va părea *învierca morților*, scularea trupurilor din morminte.

Apropiindu-se această zi, întunecimea va acoperi pământul, soarele își va perde strălucirea — luna nu-și va mai da lumină — stelele vor cădea din ceriu — ceriul și pământul se vor sguđui — în multe locuri se vor desface, se vor arăta adâncimi cumplite — mările se vor turbura și vor amenința pământul cu înecare — se vor arăta mări de foc și pământul va sta la toate marginile în pară de foc. Deci va

răsuna trâmbița arhangelului, mormintele se vor deschide, pulberea împrăsciată se va aduna la un loc, mădulările desfăcute iară-și se vor compune — și trupurile omenești se vor arăta.

Sufletul celui drept își va afla trupul într'o stare strălucită, întinerită, netrecătoare, scutită de ori-ce durere și slăbiciune. Însă oare sufletul celui păcătos își va afla trupul tot în asemenea stare? Nu, ci acesta, după cum ne spune s. Ioan, își va afla trupul în o stare foarte tristă. Căutați numai la trupul omului mort cu petele cele vînete-albastre, cugetați la trăsurile cele schimbate ale feței, la ochii cei cufundați în cap, la fața cea scăzută, la gura cea deschisă, la putoare putrejunii etc. a acestui trup — și veți sci, iubiților, numai decât ce-va din aceea, cum își va afla sufletul păcătos trupul său. Cum, va striga așa-dară sufletul păcătosului în cea mai mare desperare, acesta să fie soțul cel scump al vieții mele? Acesta să fie trupul, care îl căutam cu atăta îngrijire și de ale cărui poște ascultăm mai tare decât de voia cea sântă a lui Dumnezeu? Cu acest trup plin de putoare să mă împreun? Cu această carne plină de putrejune să mă leg pe tot-de-una? Vai, nefericitul de mine!

Cu toate acestea, vrînd-nevrînd, va trebui să între sufletul păcătosului în acest trup al morții, și pe când dreptii vor străluci în trupurile lor mai frumos decât soarele demineții, vor străluci ca Isus pe muntele Tavorului, sta-va acesta aice și-și icoană înfiorătoare, cu ochi scânteind de focul iadului, cu lacrimi arzătoare, cari îi vor uda tot-una fața cu gura schimosită, care scârșnind din dinți va sudui cu sudalmele din lume, cu o față, pe care strălucia odată chipul lui Dumnezeu, dară pe care atunci va sta scrisă cu litere de sânge hotărîrea osîndei, cu un cap, a cărui păr de groază va sta sburlit în sus, cu nisce mâni, cari în fie-care moment vor sta să cadă și să se rumpă; — mai pe scurt să stai a descrie uriciunea și schimosirea adevărată a sufletului păcătos îmbrăcat în trupul său nu ți-i cu putință. În cotro se va îndrepta acest cadavru viu, fie-care se va înfiora de el, așa că se vor împlini cuvintele prorocului: „Fie-care, care te vede, te va încungiura ca pe o arătare înspăimîntătoare“.

II.

Înfricoșată va fi ziua judecării pentru cel păcătos; căci îl va înfiora și înspăimînta *descoperirea păcatelor*.

Mulți au trecut din această lume, a căror viață a fost un lanț lung de fără-de-legi, și fără-de-legile lor n'au mai eșit la lumină; amintirea poate-că și astăzi li-i onorată și cenușa li zace poate sub monumente prețioase, însă

în ziua cea mare a dării de samă toate vor eși pe față → atunci toate adîncimile se vor cerea, tot vîlul se va da în lature și păcătosul va sta înaintea lumii în golăciunea sa adevărată, atunci toate fără-de-legile vor eși la lumină — se vor arăta toate cugetele necuviincioase, toate propusurile rușinoase, toate vorbele și faptele păcătoase — toată viața cea neregulată va sta deschisă ca o carte, aici se vor vedea păcatele de rînd, păcatele din vîrstă copilăriei, din vîrsta tinerețelor, din vîrsta bărbăției și din vîrsta bătrînețelor, păcatele fie-cărui zile, fie-cărei oare, fie-cărui moment, păcatele călcării poruncelor dumnezeesci și a poruncilor bisericesci, păcatele proprie și străine, știute și neștiute, păcatele tănuite în mărturisire, păcatele de tot feliul, păcatele tuturor mădulărilor și simțurilor, păcatele înfiorătoare, pentru cari limba nu mai are numire și cuvinte, toate vor eși la lumină și întreaga lumea le va vedea.

Păcătoșule cum îți va fi la inimă, când toate se vor întempla tocma așa? Avute și puternicile, cum îți va fi la inimă, când se va dovedi, că aici ți-ai adunat averea cu nedreptate, înșelând pe cel slab și neputincios? Desfrînatule, cum îți va fi la inimă, când ți-se vor înfățișa toate fără-de-legile, cari limba omenească se rușinează a le spune pe nume? Bețivule, cum îți va fi la inimă, când ți-se va arăta, cum ți-ai mîncat averea cu beția, și așa ți-ai adus familia la sapă de lemn, când copiii te vor pări înaintea dreptului judecătoriu, că li-ai dat învățatură și pildă rea?

Pe lângă aceasta vor veni încă feliuritele piri ale dimpreună vinovaților și sedușilor. Ca nisco spirite răsbunătoare vor eși păcătoșii din dreapta și din stînga, se vor blăstîma unul pe altul și își vor cere unul dela altul sufletul și fericirea înapoi.

„Tu ești, înșelătoriule“, va striga unul dintr'o parte și altul din alta, „care m'ai înșelat, aprinzînd în mine focul desfrînării și m'ai desvătăat de deprinderile mele cele bune și mi-ai arătat drumul la păcat; tu tată fără cuget, care nu m'ai abătut dela cei dintăiu pași spre căi rele și m'ai aruncat pe tot-de-una în brațele păcatului și a demonului“.

Totu-și dintre toate glasurile acestea, cari se vor rădica asupra păcătosului, va fi *glasul cugetului* cel mai pîtrunzătoriu, cugetul va striga cu tărie: „Păcătoșule! tu în viață *cele sante* le-ai călcat în picioare, tu numele Domnului l'ai ocărît cu atîta nerușinare — tu ai lăsat biserica atît de adese — tu pe fratele tîu, de cîte ori plîngea, l-ai lăsat fără mîngăiere, tu zile multe în viață ai pierdut înzădar, tu darurile dumnezeesci nu le-ai întrebuințat în folosul sufletului, tu ani întregi ai petrecut, fără ca să-ți mărtu-

risesci păcatele și să te cumineci cu sînta taină a cuminecăturii“. Ast-fel păcătosul osîndindu-se însu-și și nesciind, cum să se ascundă de rușine, va striga în gura mare: „Munților! surpați-vă peste mine, dealurilor! astupați-mă“.

Dară înzădar va fi strigarea — munții și dealurile nu-i vor face pe voie, nedumerirea îi va și fi mai mare, el va trebui să vină și să vadă pe *judecătoriu*.

III.

Înfiorătoare nu va fi judecata cea de pe urmă pentru cel păcătos; căci îl va înspăimînta și-l va înfiora *hotărîrea osîndei*.

Judecătoriuul nu va fi venit încă, și păcătosul se va și simți judecat de trupul său propriu, de descoperirea fără-de-legilor sale, de rușinea cea mare înaintea întregii lumi.

Nici un amic, nici un neam nu va avea milă de el, chiar sînții cu inimile lor îngeresci vor căuta cu ură și dispreț la el, ba chiar natura neinsuflețită se va scula asupra lui, pămîntul se va cutremura și nu va voi să-l poarte, marea va eși din maluri și-l va înfiora cu vuetul valurilor sale, aerul se va preface în furtună și îl va sufla cu putere în toate părțile, ceriul va tuna și va arunca săgeți de fulger asupra lui, toată lumea îl va alungada locul osîndei.

Deci va străluci sînta cruce în frumseța cerească pe norii ceriului, însă pentru cel păcătos nu va mai fi semn de mîntuire; el va tremura dinainte ei; căci va fi crucea, pe lângă care a trecut adese cu nepăsare, în care adese a suduit, în care n'a crezut.

Și apoi se va arăta Fiul lui Dumnezeu însu-și pe ceriu cu putere și mîrire mare, și încungiurat de milioane de îngeri se va așeza dumnezeescul judecătoriu pe tronul său; tăcere mare se va face de odată; apoi din multe părți se vor auzi strigăte și cântări de bucurie, cari vor răsuna dela răsărit și până la apus, dreptii îl vor vedea întăia-și-dată cu ochii lor cei trupesci pre Mîntuitoriuul în frumseța și strălucirea sa cea cerească și, sburînd ca nisco păseri spre Domnul, vor lua loc de a dreapta Lui. Păcătosul va plînge amar; căci se va vedea cu toți soții diavolului împins în stînga, el va auzi rostindu-se sîrbătorește virtuțile dreptilor, îi va auzi pe cei drepti sîrbînd învingerea asupra rîutății lumii, îl vor auzi pe împăratul mîririlor numindu-i pe cei drepti, că-s binecuvîntații părintelui său, și invitându-i să între în împărăția ceriului.

Neagra pizmă îl va roade pe cel păcătos, el între cei fericiți va vedea pe cei-ce în viață i-a desproțuit și prigonit, el se va muștra însu-și, zicînd, că și el ar fi putut fi între aceștia,

dacă ar fi ținut cu virtutea și ar fi băgat în seamă, ce-i spuneau cugetul și s. biserică.

Însă atunci va fi prea târziu; căci judecătorul se va îndrepta la păcătoșii din partea cea stângă și cu un glas detunătoriu, care va sgu-
dui lumea în țitinile ei, striga-va: „*Duceți-vă dela mine, blăstămaților!*” ruptă este legătura, care vă leagă până acuma de mine, Dumnezeu și Mântuitorul vostru. Duceți-vă dela mine, voi, cei-ce din început v'am iubit și zidit după chipul și asemănarea mea, pentru cari m'am rugat — pentru cari am lucrat și pe urmă chiar și viața pe cruce mi-am jertfit. Duceți-vă dela mine! destul v'am suferit nemulțămirea, destul v'am tot ertat și destul v'am lăsat să vă îndreptați. — Nefericiților! voi înși-vă v'ați ales blăstămul spre osînda voastră, blăstămați și osîndiți să fiți în veci!“

Un glas înfiorătoriu va răsuna din înălțimea ceriului, altul se va auzi din adâncimile iadului, al treilea, de pe la marginile pământului — și toate vor repeți una și aceeași hotărîre: *blăstămați și osîndiți să fiți în veci.*

Deci se va îndrepta judecătorul iară la cei dreپți și îndată începe cîntarea nemuritoare a răsplătii și mulțămirii — porțile ceriului se vor deschide — și dreپții împreunați cu îngerii se vor rîdica și, săltînd de bucurie, vor intra în cerescul Ierusalim la vecinica fericire.

Dară ce spaimă și fior pentru cei osîndiți! Pământul se va surpa în giurul lor, iadul își va deschide gura și-și va cere jertfele. De abia atunci își vor vedea nenorocii toată nenorocirea și vor spera; toate puterile îi vor părăsi, inimile li-se vor rumpe și vor vîrsa șiroaie întregi de lacrimi. Încă odată își vor rîdica ochii în sus, ca să mai vadă odată patria cerească, care o perd pe tot-de-una — și, încîndu-se de plîns, vor striga cu amar: „Rămă bun! raiule prea frumos, veselă grădină, perdu-tu-team noi pe tot-de-una! ne despărțim de tine, loc al fericirii și mulțămirii! Ah! noi ne depăr-tăm de Tine, o părinte al îndurării; noi încetăm a-ți mai fi fii de acum înainte. Ne despărțim de Tine, Fiule dumnezeesc; căci înzodar Te-ai rînit pentru noi. Ne despărțim și de Tine, Duhule sînte, căci noi înși-ne Te-am silit, ca să ne uresci! Ne luăm rămă bun și dela Tine, prea curată fecioară Maria, Tu nu ne vei mai fi de acum înainte maica îndurată! Ni luăm rămă bun și dela voi, sîntilor îngeri; căci nu vom mai cînta dimpreună cîntările ceresci! Rămă bun și voaue, iubiților părinți și învățatori, cari numai înzodar v'ați muncit, de ne-ați învățat! Rămă bun și voaue, tuturor aleșilor lui Dum-nezeu, al vorstru este ceriul — pre noi ne așteaptă iadul! Perdut în neagra vecinicie ești tu, zi vecinică a păcii — noi ne ducem în

noaptea cea fioroasă, care nici odată nu se va sfîrși! — Perdu-te-am noi, o pace, bucurie și mîngăiere, căci chinuri, desperate, amăriciune vor fi de acuma înainte soții noștri!“

Rostind aceste cuvinte, vor cădea odată în abisul arzătoriu, care-și închite prada și se închide, ca să nu se mai deschidă în veci. —

Toate s'au trecut, aminul tuturor lucrurilor s'a rostit: — eu la aceste n'am ce mai adauge.

Iubiților, pocăință adevărată, purtarea după voia lui Dumnezeu și îndurarea lui Dumnezeu să ne ferească pre noi toți de asemenea soarte! Aceasta o doresc eu și pentru aceasta mă rog în numele Tatălui și al Fiului și al s. Duh. Amin.

„Candela“

Între Nazareni

(Continuare)

Principiile morale ale nazarenilor se cuprind numai în Decalog. Ei cred, iubesc și sperază numai într'un Dumnezeu în trei fețe. Cu sfinții n'au nimic. Crucea, icoanele, moascele, altarele sunt *chipuri cioplite și asemănarea lucrărilor*. Închinarea la acestea o opresce porunca a doua. Condamnă înfățișarea Tatălui în chip de om. Numele lui Dumnezeu (esprimat și prin „zeu“) se ia în deșert; dacă se pomenesce afară de rugăciuni și cîntări sînte sau cînd se învață.

Zi de serbătoare este numai duminica, în care nu-i permis nici un lucru, dar nici petreceri. Unica petrecere iertată nazareanului este cetirea sîntei Scri-turi, rugăciunea și cîntarea sîntă.

Nazareanul umblă regulat la „adunare“, se împăr-tășește cu s. cuminecătură.

El poartă mare grijă de sănătatea corpului și curăția sufletului său și al aproapelui.

Bătaia și mai ales uciderea oamenilor sunt ab-solut oprite. De aci ținuta nazarenilor contra mili-tarismului.

Se rețin dela beuturi spirituoase, dela fumat și imbuibarea cu mîncări.

Minciuna nu-i permisă nici în glumă.

Faptele rele se impart în *păcate și greșeli* (nazareni, cu cari am vorbit eu, zic: *fălinci*). Păcate sunt faptele rele făcute cu voia; greșeli cele făcute în nescire. Păcatele nu se iartă; greșelile da, dacă cel ce le-a făcut, ajungînd la cunoscînța lor, le mărturisește și se căește de ele. Unui nazarean nu-i iertat să pe-cătuească cu scirea și voia sub nici o condiție. În contra unui om nu poate rîdica mîna nici cînd ar fi amenințat cu moarte. Pentru greșelile și păcatele, la a căror cunoscînță nazareanul nu poate tot de una să ajungă, se roagă lui Dumnezeu. Păcate și greșeli de felul acesta comit oamenii încontinuu.

Despre *organizarea* nazarenilor am aflat urmă-toarele:

Toți nazarenii formează adevărata biserică a lui Cristos sau „societatea Domnului“.

Capul nevăzut al acestei societăți este Isus Cristos.

În privința puterii așa numite bisericăsești sau ierarhice toți nazarenii sunt egali. Ca *primii între egali* se pot socoti *bêtrânii* singuraticelor comunități nazarene, cari se aleg de acestea dintre cei mai învâțați și virtuoși nazareni.

Disciplina lor se cuprinde în următoarele: Nazareanul, care se abate dela învățăturile și prescripțiile sectei, se admoniază și în cas de neîndreptare se eschide. Tot așa se eschid cei ce comit păcate publice și compromițătoare pentru sectari precum și aceia, cari recad în păcatele lor de mai înainte.

*

Cultul divin al nazarenilor constă din rugăciuni, cântări, cetiri din s. Scriptură, explicarea acestora și predici. Despre chipul cum se administrează tainele, ce le au, n'am putut afla nimic. Numai sectarii se înțiază în acestea.

Nazarenii se string în toată duminica între oarele 10 și 11 înainte de amiază și între 2 și 4 după amiază la „adunare“. La o astfel de adunare am fost și eu invitat cu toată insistința și am luat parte la ea.

*

Cărțile, ce le am văzut la nazareni, sunt:

1. *Sânta Scriptură*, ediția britanică.
2. *Naame Harfa Sionului* — o *adunare de cîntări și laude pentru popoarele credincioase în Christos*. — *Întia editura*. Zürich, Druck von Zürcher & Furrer 1894. Cartea aceasta, de formatul octav mic, se împarte în două părți. Partea primă pag. I—XX, cuprinde pe lângă titlu încă: „Insemnările cîntărilor intraduse după ABC“ și „*Scoala Cîntării în Harfa Sionului*“, — un fel de teorie a muzicii; iar partea a doua pag. 1—326, „*Cîntăria*“, 251 de cîntări scrise în poezie și puse pe cam vr'o 130 de „glasuri“ pe patru voci, note italiene. Din punct de vedere tehnic cartea se prezintă foarte frumos. Limba și poeziile grozav de pocite. Mai jos voi reproduce o cîntare.

3. „*Adaus la Harfa Sionului*“ — cîntări. Cartea aceasta am văzut-o numai.

Dacă mai au și alte cărți romănesci, nu știu. Cărți străine, mai ales în limba germană, citesc corifeii sectarilor.

*

Nazarenii impută bisericii noastre:

Borborosala în biserică, ce stă în contradicție cu Mateiu 6, 6.

Altarele, icoanele, moascele, ce sunt oprite prin porunca a doua dumnezească. Nici chiar adevărata cruce, pe care a fost răstignit Cristos, nu-i vrednică de cinstire.

Sfinții și sfințele, închinarea la aceștia . . .

Tainele, ce nazarenii nu le au, și *alte așezăminte bisericăsești*. Preoții sunt șarlatani, episcopii — schimbătorii de bani, pe cari i-a scos Isus din templu. Luxul, ce se face cu decorațiuni bisericilor și cu îm-

brăcăminte preoților, e contrariu duhului bisericii apostolice.

Neînțelegera sau falsificarea poruncilor dumnezească. Așa d. e. porunca a șaptea sună: *să nu curviesci*, și nu: *să nu preacurvești*.

Neobservarea canoanelor și poruncilor bisericăsești d. e. a posturilor, a mărturisirii, cuminecării etc., cum le prescrie biserică.

Viața preoților și a credincioșilor lor etc.

*

Iată aproape tot, ce am putut să află eu în conversarea mea cu câți-va nazareni în o casă privată.

Țin să accentuez, ca Nicolae este un om inteligent. Până a nu fi nazarean a cântat mult în biserică din T., ba pe spesele comunii bisericăsești a făcut cursul d-lui I. Vidu din Logoj, ca să înființeze și conducă corul bisericăsești. Apără învățăturile nazarene cu pasiunea omului convins și însuflețit de aceea ce vorbește.

(Va urma)

Varietăți

Parastas pentru fericitul Episcop al Caransebeșului, *Ioan Popasu*, s'a ținut Mercuri în biserică sântului Ioan din loc. La parastas au participat membrii consistoriului diecesan în frunte cu I. P. Cuviosul Arhimandrit-Vicariu Filaret Musta, profesorii și elevii institutelor diecesane și alți stimatori ai fericitului Episcop.

Casuri de moarte. Tractul protopresbiterial al Vârșetului e în mare doliu. Vrednicul lui șef, tinerul protopresbiter *David Terfaloga*, a trecut prea de timpuriu la cele eterne în 3 Februarie st. v., în etate de 42 de ani. Am pierdut în răposatul un om de inimă, care a adus multe jertfe pe altarul bisericii și națiunii sale. Pe răposatul îl deplâng soția, două fetițe, rudeniile și toți, câți l-au cunoscut. *Odihnească în pace!*

— Din Sibiu ni-a sosit trista știre, că eruditul nostru bărbat de școală *Dr. Daniil Popoviciu-Bărcian*, asesor consistorial, fost profesor seminarial etc., după grele suferințe a adormit în Domnul la 3 Februarie, în etate de 55 ani. Răposatul a lăsat după sine șese fi minorenți. *Vecinica lui pomenire!*

— Vineri în 7 Februarie am petrecut la locul de odihnă pe învățătorul pensionat *Iosif Olariu*, care petrecând la fiul său d-l *Dr. Iuliu Olariu*, a răposat Joi în 6-lea în etate de 70 ani. *Fie-i fărîna ușoară!*

Mulțămită publică. La fondul de ajutorare „*Ioan Popasu*“ au contribuit cu 10 cor. învățătorii din tractul Vârșetului ca cunună eternă din incidentul răposării protopresbiterului *David Terfaloga*, iar profesorii dela institutul teologic-pedagogic din Caransebeș cu 20 cor., în loc de cunună pe sicriul răposatului *Iosif Olariu*, părintele directorului dela institutul teologic. Mulțămitele noastre maritimimșilor donatori. *Dr. Petru Ionescu*, casariu. *Dr. George Dragomir*, secretariu.

Dare de samă și mulțămită publică. „Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca văzând ei faptele voastre cele bune, să mărească pe Tatăl vostru cel ceresc“ (Matei 5, 16). Aceste cuvinte rostite de D-l nostru Isus Cristos, înainte cu aproape 19 sute de ani, au fost ascultate cu multă dragoste duhovnicească și de Sântia Sa Părintele *Aureliu Popoviciu* din Mercina, căci Sântia Sa ca și o lumină aprinsă, ce luminează în întunec, au luminat înaintea iubiților săi credincioși atât cu învățătura cât și cu fapta, încât văzând virtutea lui, mărim pe Tatăl nostru cel ceresc. Sântia Sa însoțindu-mă de dimineața până aproape de seară prin comună până au încasat dela iubiți lui credincioși frumoasa sumă de bani 38 cor. 68 fil., iar în naturale 69 cor. 06 bani la olaltă 108 cor. 06 fil., care sumă o păstrează Sântia Sa pe sama sântei mănăstiri din „Valea Călugărului“. Credincioșii cei ce au contribuit cu dinarul lor pe sama sântei mănăstiri sunt următorii: Sânta Biserică 5 cor., Aureliu Popoviciu preot 2 cor. 52 fil., Petru Poenariu învățatoriu 1 cor. 20 fil., A. Lupșasca 1 cor. 20 fil., Ioan Manea 2 cor., Păun Petricone 1 cor., Iosif Mitrofan Nr. 104 2 cor., Paul Lazăr 2 cor., Petru Ciuta 2 cor., Petru Blagoe 1 cor., Ioan Gaicea 1 cor., Vidu Lupșasca episcop 2 cor., Ioan Cheva 1 cor., Pavel Negru 1 cor., Căta Sculici 2 cor., Ioan Sava 1 cor., Păun Petrică Nr. 74 2 cor., Ioan Micșa jude 1 cor., iar dela mai mulți sub cor. 7 cor. 76 fil.

Din Rudăria prin Părintele Iacob Sirbu preot s'au colectat: Iacob Sirbu preot 1 cor. Dela mai mulți sub cor. 3 cor. 10 fil. total 4 cor. 10 bani.

Iamul-mic: sf. Biserică 1 cor. N. N. Iertof 1 cor. Tot în favorul sântei Mănăstiri, pentru ca să putem înființa o bibliotecă de cărți sfinte, au mai contribuit prin ostenelele evlavioșilor creștini din Vasiova: George Drăgălina și Petru Oancea Rus: George Drăgălina 1 cor., Ana Popoviciu 1 cor., Iuli Banda 2 cor., Elena Burulean 1 cor., Parăschiva Iova 1 cor., Aureliu Anțilă, 1 cor. Nicolae Florei 1 cor., Petru Oancia 1 cor., Aurel Novac 20 fil., Iuli Avram 1 cor., total 18 cor. 20 bani. Aceștia s'au colectat prin osteneala evlaviosului d-n George Drăgălina. Iar tănărul Petru Oancea Rus a colectat dela: Iconia Avram 1 cor., Măria Avram 1 cor., Nicolae Stanciu 1 cor., Floarea Stanciu 1 cor., Măria Oancia Rus 1 cor., Emilia Anțilă 1 cor., Elena Iova 1 cor., Nasta Bogșan 1 cor., Nasta Anțilă 1 cor., Aureliu Novac 1 cor., Nicolae Domnița Avram 50 fil., Silvia Petru Avram 50 fil., Nicolae Marian 1 cor., Măria Bisce 40 fil., Valeria Novac 1 cor., Iuliana Mircea 50 fil., Petru Mircea 50 fil., Anastasia Bisce 60 fil., Petru Oancea Rus 2 cor. total 18 cor.

În comuna Rachitova evlaviosul și bunul creștin Adam Manciu 2 cor., Macsim Stan 10 cor., Angilia Sdic 10 cor., evlaviosul cantor din Răsova-Noauă, donându-mi 3 perini și 2 cersafuri, care pentru mine n'au fost folositoare, vinzându-le în preț de 8 cor., și cu învoirea susnumitului creștin s'au pus la sân-

tele cărți. Pe acești bani am cumpărat mai multe cărți bisericesci. Iar Vida Sdic dela mai multe femei din Rachitova, ne au colectat peste 30 cor. care sumă s'au dat subscrișului pentru stihariul de cetet ce lam cumpărat eu. Ce bucurie și înălțare de suflet trebuie să avem, când vedem ast-fel de fapte marimoase din partea creștinilor adevărați — mai ales aducându-ne aminte de cele zise: „Iar facerea de bine și împărțășirea să nu uitați; căci cu jertfe ca acestea se îmblânzesc Dumnezeu“. Sânta Mănăstire din „Valea Călugărului“ în 3 Februarie 1903. *Macarie Gușcă* monah.

Comunitatea de avere. Președintele Comunității de avere, d-l *Ilie Curescu*, a trimis oficiilor comunale din fosta graniță următoriu comunicat:

Legea silvanală din anul 1879 normează între altele și calificațiunea codrenilor, ca păzitori de pădure.

În înțelesul §-lui 37 a legii acesteia poate să fie codrean numai acel individ:

- a) care e de viață nepătată,
- b) care e îndeplinit anul 24 al vieții;

c) care pe lângă acestea documentează cu atestat, că a depus cu succes bun esamenul de specialitate prescriș pentru codreni.

Aceste dispozițiuni ale legii silvanale sunt deobligatoare și pentru comunitatea de avere; deci *locurile vacante de codreni* sunt a se completa numai prin indivizi, cari prin atestate valabile pot documenta calificațiunea normată în § 37 al legii citate.

Din lipsa de codreni calificați locurile vacante nu se pot completa todeuna prin indivizi cu calificațiunea prescrișă de lege. În casuri d'acestea în sensul ordinațiunilor mai înalte, se pot aplica în serviț și indivizi fără calificațiune, care ca *servitori silvanali* îndeplinesc, sub controla și supraveghierea altor codreni calificați, agendele legate de oficiul lor. Servitorii silvanali însă sunt îndatorăți după 3 ani a se supune esamenului de specialitate și după depunerea cu succes a acestuia se înaintează la postul de codrean.

Este în interesul serviciului a se aplica ca servitori silvanali numai astfel de indivizi, cari în virtutea intelectului și moralității lor dau destulă garanță, că vor fi capabili a depune cu succes esamenul de specialitate. Unicul mijloc pentru ajungerea acestui scop e școala. Deoarece însă puținele cunoștințe câștigate în școalele poporale, care cu înaintarea în vârstă în parte se dau uitării, nu sunt suficiente; iar după esperința de până acum, cei înzestrați numai cu acest minimal de cunoștințe elementare, nefiind apți după praxa de 3 ani a trece cu succes peste esamenul de specialitate prescriș: d'acea, în lipsa de bărbați calificați, în înțelesul legii, în viitoriu Comunitate de avere va aplica în prima linie ca servitori silvanali numai pe aceia, cari au absolvat școala de agronomie din Logoj, pentru a cărei frecventare, precum bine se scie, Comunitatea de avere a creat pentru fiii împăduriiților mai de mult 10 ștendii de câte 300 cor. Cu ajutoarele acestea, care se distribuiesc în fie-

care an, pot fii împăduriților, fără a mai avea alte multe spese, să absolva școala numită și să-și creze o poziție socială mai plăcută, în urma căreia mai ușor pot să treacă prin năcazurile vieții.

Cuprinsul acestor șire Onoratul Oficiu comunal este rugat să-l publice în comună, îndemnând pe aceia, cari doresc să cerceteze și absolva școala de agromonomie din Logoj și aspirează la ocuparea vreunui post de servitoriu silvanal, a se presenta în persoană la Comunitatea de avere Luni în 23/10 Martie a. c. la 9 oare dimineața.

Locale. Petrocere — Concert — Teatru va avea loc **Duminecă** în 16 Faur (1 Martie) a. c. la „Pomul verde” în favorul „Societății pentru Fondul de Teatru Român”. Întrarea: Rang I: 2 coroane, Rang II: 1 cor., 50 fil., Loc de stat: 1 coroană. Începutul precis la 8 oare seara. Bilete de intrare se vind la „Librăria diecesană”. — **Programa:**

I. Concert

1. *Ilustrație din opera „Carmen”* de Bizet, executată la pianoforte de d-na *Adrienne Balás* și d-ra *Elena Marin*.
2. *Fiusturata*, monolog de „”, predat de d-na *Angela Peța*.
3. *Variations brillantes* pentru pianoforte de Chopin, executat de d-ra *Elena Marin*.
4. *Serenada „Te-am așteptat”*, cuvinte de P. Vulcan — muzică de G. Vasiliu, cântată de d-na *Lucia Barbu*.

II Teatru

Bățul mortului, comedie într'un act de A. V. Urechia

PERSOANELE:

Ienache Dămian	D-l Iefta Biju
Iorgu Dămian	Ionel Moldovan
Deciu	Petru Borșun
Bureșescu	Traian Ionaș
Fruzărean	Vasile Uzonescu
Mătușa Sabina	Dra Valeria Târziu
Iulca	Ana Petrescu
Vetuța	Văcria Șandru
Anica	Anca Martinov
Sida	Livia Lințu

Studenți, domnișoare, lăutari etc.

III Joc

În ordinea de dans: *Romana și Hora nicolințană*

Licitațiune minuendă

Pe baza învinițării Venerabilului Consistoriu diecesan dtdto 15 Octobrie 1902 Nr. 3824 șc. prin aceasta se escrie licitațiune minuendă pentru zidirea de nou a școlii din comuna **Susani**, protopresbiteratul Făgetului, cu prețul de esclamare de 3786 coroane 38 filieri.

Licitațiunea se va țuca în 1 Martie st. n. după amezăzi la 2 oare în școala confesională din loc.

Reflectanții vor avea să depună înainte de licitațiune vadul de 10% în bani gata sau hârtii de valoare.

Specificațiunea de spese și măsuri precum și planul se pot vedea la presiidiul comitetului parohial în ori ce zi.

Susani, din ședința extraordinară a comitetului parohial, ținută la 12 Ianuarie 1903. 1--2 [10]

Samson Petricu
preot. președ. com. par.

Ioan Davidu
net. comit. paroh.

Concurs

Pe baza ordinațiunii Venerabilului Consistoriu diecesan dtdto 11 Novembre 1902 Nr. 4201 B. escriu concurs pentru într-girea postului de paroh, devenit vacant prin moartea preotului Mihail Blidariu. În parohia de clasa III din comunitatea bisericească greco-orientală română **Prilipeț**, în protopresbiteratul Mehadiei, cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecesană”.

Emolumentele sunt:

1. Salariu anual de 600 coroane, în care se cuprind birul preoțesc, botezurile, înmormântările umblarea cu apa sfințită la Botezul Domnului, înainte de prasnice și alte datorințe preoțesci.

2. Sesiunea parohială, constătătoare din 33 jugere și 1394⁰□, pământ parte arătoriu, parte fenaț.

3. Folosirea casei, curții și grădinei parohiale, eventual pentru toate aceste un echivalent computat în bani.

4. Alte venituri după funcțiuni preoțesci îndatinate.

Doritorii de a ocupa acest post au ași subșternele resurse lor, instruate conform Statutului organic și Regulamentului pentru parohii, adresate comitetului parohial, subscrisului protopresbiter tractiual la Orșova, până la terminul indegetat și amezurat ș-lui 18 din acelaș regulament, pe lângă prealabila mea încunoșcintăre, a se presenta în vre-o Duminecă sau serbătoare, la serviciul de dimineața și la S. Liturgie, spre ași arată desteritatea în tipicu, cântare și oratoria, Orșova, în 23 Ianuarie 1903. 3--3 [9]

Mihail Popoviciu
protopresbiter.

Premiat cu diplomă de onoare și cu medalie de aur în Bucuresci, și 2 medalii de argint:

Eugeniu I. Spang,

auritoriu de biserici și constructor de altare

Timișoara-Fabrică strada Burcus Nr. 10. în casa proprie.

Primesce spre esecutare și efectuare cât se poate mai frumos și mai eficient ori-ce construcțiune de biserici.

Făce ori-cărei comune bisericești desemnuri și planuri pentru temple, tronuri, morminte sfinte și specificațiuni de spese fără plată.

Pentru comande se roagă

5 - 6 [5] cu deosebită stimă:

Eugeniu I. Spang